

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 16.04.2012
Sayı: 2012/4442

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aydın il merkezinde, Efeler adıyla bir ilçe kurulması hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.16./4./2012

Ali Uzunirmak

Ali UZUNIRMAK

Aydın Milletvekili

TBMM İdare Amiri

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih:		24/04/2012		E. No: 2/508
Yan. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>
TBMM BAŞKAN	<i>[Signature]</i>			

GENEL GEREKÇE

Anayasa'nın 126. Maddesi'ne göre, Türkiye Merkezi İdare Kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gerekliliğine göre illere, iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır" hükmü mevcuttur. Bu hükmün işlerliğini sağlayan 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun birinci ve ikinci maddeleri hükmü, Anayasa'ya benzer düzenleme ile ilçelerin kuruluş esas ve usullerini ifade etmektedir.

İl kapsamındaki küçük ölçekli belediyelerin, zamanla, yeni bir ölçek ve alan düzenlemesine tabi tutulması önemli bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede, beldelede yaşanan nüfus artışı ve sınır genişlemeleri nedeniyle, merkezi idare hizmetlerinin sağlıklı biçimde yürütülmesini temin etmek üzere buralarda da bazı yeni ilçelerin kurulması zorunlu hale gelmiştir.

Cumhuriyetin kuruluşundan sonra ülkemizdeki ilçe sayılarına bakıldığında sürekli bir artış görülmektedir. 1926 yılında 317 olan ilçe sayısı, günümüzde 892'ye yükselmiştir.

"Sosyal devlet" ilkesi gereğince, devletin özellikle sosyal hayata giderek artan müdahalesi, insanları, devletten daha çok hizmet bekler duruma getirmektedir. Giderek artan bu beklentiler karşısında, merkezi idare, coğrafi yapıdan, nüfus yoğunluğundan, ulaşım ve haberleşmedeki yetersizlikten dolayı kamu hizmetlerini zamanında, etkin ve verimli şekilde yerine getirememektedir. Bu durumda, taşra teşkilatını geliştirmek ve güçlendirmek yoluyla sorunların üstesinden gelmek daha mümkün olabilmektedir.

Teklif ile, merkezi idarenin hizmet sunumunda uygun idari büyüklüklerin esas alınması amaçlanmıştır. Bu çerçevede mahalli hizmetlerin yanı sıra güvenlik, eğitim, sağlık, tapu, sosyal yardım ve diğer hizmet alanları itibarıyla uygun ölçekte merkezi idare hizmet birimleri oluşturulmuştur. Yerel halkın, kamu hizmetlerinden, daha kolay, daha çabuk, daha hızlı yararlanması, bürokrasi ve ulaşım ihtiyacının en aza indirilmesi hedeflenmiştir.

Aydın ilinin toplam nüfusu 997000'i aşmıştır. Aydın il merkezinin nüfusu ise 201 bini aşmıştır. Şehirlerde yaşayan nüfusu 599.973, Köylerde yaşayan nüfusu 399.190'dur. Yüzölçümü 8007 km²'dir. Merkez ilçeyle birlikte 17 ilçe, 36 belediye ve 492 köyü vardır.

Mevcut nüfus ve diğer faktörler göz önüne alınarak kamu hizmetlerinin daha yaygın, eşit ve nitelikli olarak verilmesi, merkezdeki mevcut belediyelerin yükünün azaltılarak, merkezde yaşayan vatandaşlarımıza daha hızlı ve verimli hizmet alabilmesi açısından, **Aydın il merkezinde iki ayrı ilçe kurulması gerekli görülmüş, ekte belirtilen bölgeleri kapsayacak şekilde ve merkezi Hasanefendi Ramazan Paşa Mahallesi olmak üzere, Efeler adıyla bir ilçe kurulması amacıyla yasa teklifi hazırlanmıştır.**

Tarihi

Evlîye Çelebi'nin dediği gibi, "Dağlarından yağ, ovasından bal akan" Aydın; tarih boyunca çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır. Antik Çağda Afrodiasias, Milet, Didyma, Nysa, Priene, Magnesia gibi önde gelen kentler hep bu coğrafyada kurulmuş. Bugünkü Aydın; Tralles Kenti ile birlikte MÖ 2500 yılında Hititler zamanında gelişmiş, VII. yy.da Lydia zamanında da parlak çağını yaşamıştır. Selçuklularla birlikte Türk uygarlığının kültür varlığı ve eserleriyle donatılmıştır. Aydınoğulları Beyliği zamanında şehrin adı Aydın Güzelhisarı olmuş, daha sonra Aydın adını almıştır. 1811'de İzmir, Saruhan (Manisa), Menteşe (Muğla), Antalya, Isparta sancaklarını kapsayan eyaletin merkezi olmuş, Kurtuluş Savaşından sonra 1923 yılında Aydın müstakil vilayeti olmuştur.

Coğrafyası

Kuzeyinde İzmir ve Manisa, doğusunda Denizli, Güneyinde Muğla yer alır. Batı sınırları ise Ege Denizi kıyıları çizer. İlin denizden yüksekliği 64 metredir. Akdeniz ikliminin etkisindedir. Yüzölçümü 8.007 km²'dir. Aydın'da; 395.494 hektar alanda sulu tarım yapılmaktadır. Zeytin ve meyvelikler en geniş alanı kaplar. İlde, Kemer Barajı, Çine Topçam

Barajı, Yaylakavak Barajı, İkizdere Barajı, Çine Adnan Menderes Barajı olmak üzere 5 Baraj mevcuttur. Aydın; zeytin, incir, kestane üretiminde Türkiye’de 1.sırada, pamuk üretiminde 3. sırada yer almaktadır. En yağışlı mevsim kıştır. Yaz mevsiminde yok denecek kadar az yağış almaktadır. Kar yağışı ender görünür.

Turizm

Turizm, tarımdan sonraki ikinci önemli gelir kaynağıdır. Aydın İlinde Aydın Müzesi ve buna bağlı Yörük Ali Efe Etnografya Müzesi, Afrodisias Müzesi ve buna bağlı Karacasu Etnografya Müzesi, Milet Müzesi, Çine Kuva-i Milliye Müzesi, Çine Arıcılık Müzesi ve Nazilli Etnografya Müzesi olmak üzere 8 müze ile 21 önemli ören yeri mevcuttur.

Önemli örenyerleri; Afrodisias (Karacasu), Alabanda (Çine), Alinda (Karpuzlu), Apollon Tapınağı (Didim), Gerga (Çine), Harpasa (Nazilli), Magnesia (Germencik-Ortaklar), Mastaura (Nazilli), Milet (Didim), Nysa (Sultanhisar), Priene (Söke), Tralleis, (Aydın-Merkez)’dir.

Yaklaşık 680 turistik tesiste 78 000 yatak kapasitesi bulunmaktadır. Ayrıca Kuşadası ilçesinde 54.000, Didim ilçesinde de 42.000 yazlık konut bulunmaktadır. 2011 yılında 5,5 milyon turist Aydın iline gelmiştir. Dilek Yarımadası Milli Parkı (Kalamaki), Kuşadası ve Didim plajları önemli turistik sahillerdir. Aydın merkezde Kipa, Forum Aydın; Söke’de Ege outlet mağazaları ve Novada Alışveriş merkezi, Kuşadası’nda ise Scala Nouva ve Kipa alışveriş merkezleri bulunmaktadır.

Eğitim;

Adnan Menderes Üniversitesi, 1992 yılında Aydın’da kuruldu. Üniversitenin Merkez Kampüsü Aydın il merkezinde olup birçok ilçe ve beldede fakülte ve yüksekokullar bulunmaktadır. Aydın’da, Aydın il merkezi ve Nazilli’de olmak üzere 2 adet Polis Meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır.

Ekonomi

Aydın, zeytinde ülke üretiminin %47’si, kestanede %42’si ve incirde %60’ını üreterek lider konumdadır. Türkiye, dünyanın en önemli taze incir üretici olmasının verdiği bir avantajla, kuru incir üretiminde ve ihracatında da lider ülke konumundadır. Ülkemiz, dünya taze incir üretimi ile kuru incir üretiminin yarısından fazlasını karşılamaktadır. Ülkemizin ihraç ettiği incirin %65’i Aydın’da üretilir.

Aydın’ın ikinci önemli ürünü zeytindir. Binlerce insanın geçim kaynağı olan zeytin ve zeytinyağı Akdeniz mutfağının ve insan sağlığının vazgeçilmez zenginlikleridir. 20.977.170 adet zeytin ağacı ile Türkiye zeytin ağacı sayısının %23’ünü oluşturmaktadır. Yılda yaklaşık, 575.858 ton zeytin üretilmektedir.

Kırsal ekonomik yapının önemli ve ayrılmaz bir parçası olan hayvancılık sektörüne, ülke kalkınmasında olduğu gibi bölge ve Aydın ili bazında da önemli iktisadi fonksiyonlar yüklenmiştir. Bunlar sanayi sektörüne girdi sağlama, kırsal alandan göçü önleme, sektör içinde ve diğer sektörlerde yeni istihdam sahası yaratma şeklinde sıralanabilir. Besicilikte modern yöntemler her geçen gün gelişmektedir.

Aydın, dokuma giyim eşyası imalat sanayinde Çukurova’dan sonra ülke üretiminin %46’si oranında pamuk üreterek ikinci sırada yer alır.

Aydın’da, 1634 adet kooperatif bulunmaktadır. Aydın Ticaret Odası, Ticaret Borsası, Sanayi Odası’nın yanı sıra, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğine mevcut olup, bu odalara 86.000 kayıtlı üye bulunmaktadır.

Aydın’da toplam 21 adet küçük sanayi sitesi mevcuttur. Faaliyet halinde olan 2 adet Organize Sanayi Bölgesi mevcut olup, bunlar Aydın I. (Umurlu) OSB ve Aydın II. (ASTİM) OSB’dir. Ayrıca 6 adet daha OSB projeleri devam etmektedir. Aydın ve Astim Organize Sanayi Bölgeleri işletmede olan fabrika sayısı 142’yi, istihdam edilen kişi sayısı 5500’ü aşmıştır.

Aydın II. Organize Sanayi Bölgesi; 530 hektar alana sahip olup, 750 hektara kadar genişleyebilecektir Endüstri Bölgesine dönüştürülmesi talebi vardır. Halen 98 adet orta boy işletme, mermer karo, çimento hazır beton, mobilya, sabun-deterjan hammaddesi, tekstil, tekstil makineleri, hidrolik makine, zeytinyağı sıkma makineleri, plastik doğrama, pamukyağı kombina, tuğla, karoser imalatı, kızgın yağ ve kalorifer kazanı, elektrik makineleri imalatı gibi alanlarda faaliyetlerini sürdürmektedir. Toplam parsel sayısı 123 olup, 3.500 kişilik istihdam sağlanmaktadır.

Aydın il merkezinin, ekonomik, coğrafi, nüfus bakımından büyüklüğünden ötürü iki adet merkez ilçe kurulması öngörülmüştür. Bunlardan biri Efeler ilçesidir.

Osmanlı İmparatorluğunu son döneminde, genelde Ege kırsal alanında tek tek ya da gruplar halinde yasayan, eli silahlı, beli kamalı gözü pek dürüst, mert kişilere, 'Efe' denmiştir. Başkanları, 'Efe', yardımcılarına, 'Zeybek' ve 'Kızan' denilmiştir. Efelik, 10.y.y.'ın sonunda Yusuf Pasa ile başlamış olup, en bilinenleri, 17.y.y. da Sivri Bölükbaşı, 19.y.y. da Atçalı Kel Mehmet ve nihayet 20.y.y. da Yörük Ali, Demirci Mehmet Efe' dir. Bu efeler adaletsizliğe ve haksızlığa uğradıkları gerekçesiyle hükümete başkaldırmışlardır. Zenginden alıp fakire vermişler, milli mücadele yıllarında, düşmanı püskürtmek için kurtuluş yanlısı savaşçılar olmuşlardır. Milli mücadele yıllarında bölgenin Yunanlılarca işgali karşısında yörenin yurtsever asker, aydın ve din adamları efeleri yurt savunmasına davet etmişler ve Yörük Ali Efe, Demirci Mehmet Efe grupları oluşmuştur. İşgalci Yunan askerlerine karşı, Mustafa Kemal'le birlikte hareket eden ve kahramancı mücadele veren Yörük Ali Efe ile birlikte Demirci Mehmet Efe ve maiyetindekiler, giderek artan direniş göstermiş ve işgalci, zalim Yunan askerlerinin önemli zaiyatlar vermelerini sağlayarak, çok etkili mücadele göstermişlerdir. Düşman işgalinden kurtuluş günü olan 5 Eylül Kuyucak ve Nazilli, 6 Eylül Söke, 7 Eylül Aydın'da her yıl törenlerle kutlanmaktadır.

Bu kahramanlığın anısına, Efelerin Aydın milli mücadelesindeki önemi ve yeri göz önüne alınarak, yeni kurulan ilçelerden birine Efeler adı verilmesi öngörülmüştür.

Efeler ilçesine, 1 sayılı listede görüleceği üzere, Aydın merkezde bulunan 26 mahallenin yanı sıra, 3 köyün bağlanması öngörülmüştür. Bağlanan mahallelerden Ovaeymir, daha önce belde idi.

Bu nedenlerle, Aydın ili merkezinde iki ayrı ilçe kurulması gerekli görülmüş ve "Aydın il merkezinde, merkezi Hasanefendi Ramazan Paşa Mahallesi olmak üzere, Efeler adıyla bir ilçe kurulmasına ilişkin Kanun Teklifi" hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- (1) Ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan ilçe olmasında büyük yararlar bulunan, Aydın il merkezindeki Hasanefendi Ramazan Paşa Mahallesi'nin, Efeler adıyla ilçe olması öngörülmekte, bu ilçeye bağlanacak mahalle ve köylerle ilgili düzenleme ekli (1) sayılı listede gösterilmektedir.

MADDE 2- (1) Merkezi İdare tarafından ilçe kuruluşu ile ilgili olarak oluşturulacak teşkilata ait kadroları ihdas etmeye Bakanlar Kurulu yetkilendirilmektedir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) İdare Kurulu oluşturuluncaya kadar geçecek süre içinde yetkili olacak idare kurulları belirtilmektedir.

MADDE 3 – (1) Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- (1) Yürütme maddesidir.

**AYDIN İLİNDE, EFELER ADIYLA BİR İLÇE KURULMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Ekli (1) sayılı listede adları yazılı mahalle ve köyleri kapsamak ve merkezi, Aydın il merkezindeki Hasanefendi Ramazan Paşa Mahallesi olmak üzere, **Aydın ilinde Efeler adıyla bir ilçe kurulmuştur.**

MADDE 2- (1) Bu Kanunla kurulan ilçede, Merkezi idare tarafından oluşturulacak teşkilata ait kadroları ihdas etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunla kurulan ilçede, İlçe İdare Kurulu oluşturuluncaya kadar, bu yerlerdeki adli, idari ve diğer işlemler, eskiden bağlı olduğu il ve ilçenin idare kurulu tarafından yürütülür.

MADDE 3 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) SAYILI LİSTE

AYDIN İLİ EFELER İLÇESİNE BAĞLANAN MAHALLELER VE KÖYLER

MAHALLELER:

- 1-Efeler
- 2- Cumhuriyet
- 3- Fatih
- 4- Girne
- 5- İstiklal
- 6- Kemer
- 7- KöprülüVeysipaşa
- 8- Kurtuluş
- 9- Mesudiye
- 10- Meşrutiyet
- 11- Mimarsinan
- 12- Osmanyozgathı
- 13- Yedieylül
- 14- Zeybek
- 15-Ovaeymir (Aydın merkeze bağlı belde idi)
- 16- Adnanmenderes (Ovaeymir beldesinin mahallesi idi)
- 17- Atatürk (Ovaeymir beldesinin mahallesi idi)
- 18- Fevziçakmak (Ovaeymir beldesinin mahallesi idi)

Mahalle olan Köyler:

- 19-Balıkköy
- 20- Gözpmar
- 21- Işıklı
- 22- Kadıköy
- 23- Kardeşköy
- 24- Kuyulu
- 25- Şevketiye
- 26- Yeniköy,

KÖYLER:

- 1- Alatepe
- 2- Horozköy
- 3- Kızılcaköy